

Sygn. akt V ACa 563/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Renata Artska (spr.)
Sędziowie:	SA Katarzyna Przybylska SO del. Ewa Tomaszewska
Protokolant:	stażysta Aleksandra Ćwiek

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2012 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa W. M. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę i ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 14 listopada 2011 r. sygn. akt I C 682/09

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 3. (trzecim) w ten sposób, że zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda W. M. (1) ustawowe odsetki od kwot:

- 90.000 zł. za okres od dnia 22 października 2009 r. do dnia 14 listopada 2011 r.

- 73.743,08 zł. za okres od dnia 22 października 2009 r. do dnia 27 września 2011 r.;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 702 zł. (siedemset dwa złote) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy

UZASADNIENIE

Powód W. M. (1) dochodził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 90.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za krzywdę oraz kwoty 73.743,08 zł. tytułem odszkodowania, z ustawowymi odsetkami od 21.07.2007 r. oraz ustalenia

odpowiedzialności za szkody przyszłe, jakie mogą powstać u powoda w wyniku wypadku komunikacyjnego, jakiemu uległ w dniu 20.07.2007 r.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa podnosząc w odpowiedzi na pozew m.in., że postępowanie jakie przeprowadził po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie nie pozwoliło na ustalenie sprawcy wypadku jakiemu uległ powód, a wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Świeciu z 4.08.2009 r. skazujący L. S. (1), ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego nie jest prawomocny. Nadto podnosił, że powód przyczynił się do wypadku. Został obwiniony o czyn z art. 86 § 1 KW. Postępowanie wobec powoda zostało umorzone postanowieniem Sądu Rejonowego w Świeciu z 9.12.2009 r. sygn. akt II K 28/08 z powodu przedawnienia karalności.

W piśmie procesowym z 11.10.2011 r. powód rozszerzył powództwo w zakresie zadośćuczynienia o kwotę 30.000 zł, domagając się z tego tytułu kwoty 120.000 zł. z ustawowymi odsetkami od 21.07.2007 r.

Wyrokiem z dnia 14.11.2011 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 193.743,08 zł. z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 120.000 zł. od dnia 15.11.2011 r.
- 74.273,08 zł. od dnia 28.09.2011 r.

ustalił odpowiedzialność pozwanego za mogące ujawnić się w przyszłości u powoda następstwa wypadku z 20.07.2007 r.; oddalił powództwo w pozostałej części oraz rozstrzygnął o kosztach procesu.

Sąd I instancji, w oparciu o wyrok Sądu Rejonowego w Świeciu z dnia 11.08.11 r. sygn. akt II K 780/09 ustalił, że w dniu 20.07.2007 r. w miejscowości G. L. S. (1), kierując samochodem marki P., nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru skrętu w lewo w kierunku drogi gruntowej, w wyniku czego prowadzony przez niego pojazd zjechał drogę nadjeżdżającemu z tyłu pojazdowi marki V., kierowanemu przez powoda W. M. (1), będącemu w trakcie wykonywania manewru wyprzedzania, na skutek czego powód doznał obrażeń ciała w postaci złamania kości nosa z przemieszczeniem oraz złamania kompresyjnego kręgow Th 12 i L2.

Według ustaleń Sądu I instancji, łączne koszty powoda, dotyczące opieki medycznej, zakupu materiałów opatrunkowych i leków, odbytych konsultacji medycznych i dojazdów na nie, w wyniku wypadku, wyniosły kwotę 7.794,39 zł., a utracone przez powoda w związku z leczeniem powypadkowym wynagrodzenie za pracę – wyniosło kwotę 65.948,69 zł.

Pismem z 29.09.2009 r. powód – jak ustalił Sąd I instancji – wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 164.273,08 zł. tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania.

Sąd I instancji stanął na stanowisku, że przy uwzględnieniu skutków wypadku, doznanych przez powoda cierpień fizycznych i psychicznych, aktualnego stanu zdrowia i rokowań na przyszłość, odpowiednią sumę zadośćuczynienia za doznaną przez powoda krzywdę stanowi kwota 120.000 zł.

Na podstawie art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c. Sąd I instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 193.743,08 zł. z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 120.000 zł. od dnia następnego po ogłoszeniu wyroku, t.j. od 14.11.2011 r. do dnia zapłaty
- 74.273,08 zł. od dnia 28.09.2011 r., czyli od daty uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego w Świeciu z dnia 11.08.2011 r. sygn. akt II K 780/09, do dnia zapłaty.

W pozostałej części dotyczącej odsetek od kwoty zasądzonego zadośćuczynienia za okres od 21.07.2007 r. do 14.11.2011 r. i od kwoty zasądzonego odszkodowania za okres od 21.07.2007 r. do 27.09.2011 r., Sąd I instancji powództwo oddalił.

Przedstawiony wyrok zaskarżył apelacją powód w części oddalającej żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od kwot:

- 120.000 zł. za okres od dnia 28 lutego 2009 r. do dnia 14 listopada 2011 r.
- 74.273,08 zł. za okres od dnia 28 lutego 2009 r. do dnia 27 września 2011 r.

Skarżący zarzucił naruszenie art. 481 § 1 k.c. poprzez niezasądzenie odsetek ustawowych od zasądzonych kwot od dnia wezwania pozwanego do spełnienia świadczenia. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie odsetek ustawowych od zasądzonych kwot od dnia 28.02.2009 r. do dnia zapłaty.

Według wywodów apelacji, powód zgłosił szkodę pozwanemu telefonicznie w dniu 28.01.2009 r., co potwierdzają akta szkodowe i zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych pozwany powinien zaspokoić roszczenie powoda w terminie 30 dni od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie, tj. do dnia 27.02.2009 r., dlatego zasadnym było, aby odsetki ustawowe Sąd I instancji zasądził od 28.02.2009 r., gdyż od tego dnia pozwany pozostaje w opóźnieniu.

Nadto pełnomocnik powoda, pismem z dnia 29.09.2009r. (nadanym 30.09.2009 r.) wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 90.000 zł. tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 74.273 zł. tytułem odszkodowania. Pismami z 26.02.2009 r. i 17.04.2009 r. (załączonymi do pozwu) pozwany potwierdził zgłoszenie roszczeń i odmówił uznania roszczenia.

W przypadku niepodzielenia przez Sąd stanowiska, że odsetki ustawowe należy liczyć od dnia następnego po upływie 30 dni od zgłoszenia szkody przez powoda, to odsetki od kwoty 90.000 zł. oraz od kwoty 74.273,08 zł. należy – zdaniem apelującego – zasądzić od dnia 7.10.2009 r., gdyż pismem nadanym 30.09.2009 r. pozwany został skutecznie wezwany do zapłaty. Natomiast odsetki od kwoty 30.000 zł., o którą powód rozszerzył powództwo, należy liczyć od 27.10.2011 r., gdyż pismo powoda rozszerzające powództwo Sąd I instancji nadał pod adresem pozwanego w dniu 20.10.11 r. zatem należy przyjąć, że co do kwoty 30.000 zł. pozwany został skutecznie wezwany do zapłaty w dniu 27.10.2011 r.

Wartość przedmiotu zaskarżenia powód określił na kwotę 67.163 zł. jako sumę skapitalizowanych odsetek od kwoty 120.000 zł. za okres od 28.02.2009 r. do 14.11.2011 r. oraz od kwoty 74.273,08 zł. za okres od 28.02.2009 r. do 27.09.2011 r.

Pozwany wnosił o oddalenie apelacji stojąc na stanowisku, że zaskarżone rozstrzygnięcie jest prawidłowe.

Zdaniem pozwanego Sąd I instancji zasądzając zadośćuczynienie uwzględnił stan rzeczy (stan zdrowia powoda, trwałe uszczerbek na zdrowiu, rokowania na przyszłość) istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, a tym samym uzasadnione jest przyznanie odsetek dopiero od chwili wyrokowania.

Nadto pozwany podniósł, że ustalenie odpowiedzialności pozwanego uzależnione było od rozstrzygnięcia sprawy karnej Sądu Rejonowego w Świeciu II K 780/09, w której wyrok skazujący uprawomocnił się 28.09.2011 r. zatem zastosowanie znajdzie art. 14 ust. 2 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli.

Zdaniem też pozwanego, niezrozumiałym jest żądanie przez powoda odsetek od kwoty 30.000 zł. rozszerzonego powództwa o zadośćuczynienie od dnia 28.02.2009r., skoro pozwany pismo rozszerzające powództwo otrzymał 2.11.2011 r. Zgodnie z przepisem art. 817 § 1 k.c. i art. 14 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z 22 maja 2003 r. termin spełnienia świadczenia wynosi 30 dni, a tym samym opóźnienie w jego spełnieniu mogło wystąpić dopiero 3.12.2011 r.

Rozpoznając sprawę w granicach apelacji Sąd Apelacyjny miał na uwadze, co następuje.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji. Nie zostały one skutecznie podważone w apelacji. Nadto ustalenia dokonane przez Sąd I instancji uzupełnia Sąd Apelacyjny o następujące oraz wynikające z dalszej części motywów rozstrzygnięcia.

W związku ze zderzeniem w dniu 20.07.2007 r. pojazdów: powoda i ubezpieczonego u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu marki P. L. S. (1), toczyło się przeciwko powodowi postępowanie karne przed Sądem Rejonowym w Świeciu sygn. akt II K 28/08, które zostało prawomocnie umorzone postanowieniem z 9.12.2009 r. (okoliczność bezsporna).

Skierowany został przez Prokuraturę Rejonową w Świeciu akt oskarżenia z 21.07.2009 r. o przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. przeciwko L. S. (1) na szkodę powoda (kopia aktu oskarżenia z 21 lipca 2009 r. załączona do pozwu – karta 15)

Powód zgłosił pozwanemu wypadek i w odpowiedzi otrzymał pismo z 26 lutego 2009 r. informujące o prowadzeniu przez pozwanego postępowania wyjaśniającego, skierowaniu przez pozwanego pisma do Sądu Rejonowego w Świeciu z prośbą o przesłanie kopii wyroku (karta 69). Kolejnym pismem z dnia 17 kwietnia 2009 r. pozwany poinformował powoda, że nie widzi podstaw do uznania odpowiedzialności za zdarzenie z 20.07.2007 r., nie została wykazana wina kierującego pojazdem P., z ustaleń ubezpieczyciela wynika, że postępowanie karne nie zostało zakończone a ubezpieczony nie przyznaje się do winy (karta 68)

L. S. (1) odpowiadając pismem z 6 lutego 2009 r. na wezwanie pozwanego z 29 stycznia 2009 r. do opisanie okoliczności wypadku, nie przyznał się do jego spowodowania, stwierdził, że jego zdaniem sprawcą wypadku z 20 lipca 2007 r. jest W. M. (2) (kopia pisma L. S. (2) z 6 lutego 2009 r. skierowanego do pozwanego – karta 117).

Pismem z dnia 29 września 2009 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 164.273,08 zł. tytułem zadośćuczynienia (90.000 zł.) i odszkodowania (74.273,08 zł.) w związku z wypadkiem z dnia 20 lipca 2007 r. Do wezwania załączył m.in. kopię aktu oskarżenia z 21 lipca 2009 r. przeciwko L. S. (1) Prokuratury Rejonowej w Świeciu oraz kopię nieprawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Świeciu z 4 sierpnia 2009 r. przeciwko L. S. (1) sygn. akt II K 780/09 (wezwanie – karta 70).

Pismo procesowe powoda z 11 października 2011 r. przesłane przez Sąd I instancji na adres pozwanego w dniu 20.10.11 r. (karta 333), w którym rozszerzył powód powództwo o kwotę 30.000 zł. zadośćuczynienia za krzywdę, pozwany otrzymał w dniu 2 listopada 2011 r. (karta 369).

W pierwszej kolejności wymaga zwrócenie uwagi, iż zasądzona przez Sąd I instancji tytułem roszczenia głównego kwota 193.743,08 zł. nie pokrywa się z sumą kwot, od których zasądzone zostały odsetki za opóźnienie w zapłacie: 120.000 zł. i 74.273,08 zł. (razem 194.273,08 zł.)

Powód domagał się – po rozszerzeniu powództwa o kwotę 30.000 zł. zadośćuczynienia – zapłaty kwoty

- 120.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za krzywdę z ustawowymi odsetkami od 21.07.2007 r. (karta 333)
- 73.743,08 zł. tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od 21.07.2007 r. (k.2),

a więc łącznie domagał się zapłaty kwoty 193.743,08 zł. i zasądzając od pozwanego taką kwotę roszczenia głównego nie miał Sąd I instancji podstaw do zasądzenia odsetek od kwoty przewyższającej to roszczenie, a mianowicie od kwoty 194.273,08 zł. Również apelujący, domagając się zmiany zaskarżonego wyroku, bezzasadnie wywodzi, że odsetki należą mu się od kwot: 90.000 zł., 74.273,08 zł. i 30.000 zł., a więc łącznie od kwoty 194.273,08 zł., podczas gdy żądanie pozwu – po jego rozszerzeniu – opiewało na kwotę 193.743,08 zł., a nie na kwotę 194.273,08 zł. Różnica wynosi kwotę 530 zł. nie objętą żądaniem pozwu, tym samym postulowana zmiana wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o odsetkach również od tej kwoty (530 zł.), jest bezzasadna.

Przechodząc do zarzutu apelacji naruszenia prawa materialnego, stwierdzić należało co następuje.

Zarówno zobowiązanie do zapłaty odszkodowania jak zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia za krzywdę ma charakter bezterminowy i w zobowiązanie terminowe przekształca się na skutek wezwania dłużnika przez wierzyciela do zapłaty.

Zasadą jest, że zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu ubezpieczyciela przez poszkodowanego (pokrzywdzonego) do spełnienia świadczenia odszkodowawczego (art. 455 § 1 k.c.). Od tej zatem chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.). Jednakże zasada ta doznaje wyjątków, które wynikają z przepisów art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152, ze zm.) (tak w wyroku SN z 18 lutego 2010 r. II CSK 434/09).

Zgodnie z art. 14 ust. 1. tej ustawy, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Zgodnie zaś z ust. 2 art. 14, w przypadku gdyby wyjaśnienie w tym terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.

Dla rozpoczęcia biegu terminu odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego niezbędne jest określenie przez wierzyciela kwoty należnego mu świadczenia oraz upływ terminu przewidzianego do spełnienia określonego kwotowo świadczenia pieniężnego.

Na konieczność określenia przez poszkodowanego lub uprawnionego wysokości roszczeń wskazuje już tylko treść ust. 2 i 3 powołanego wyżej art. 14 cyt. ustawy z dnia 22 maja 2003 r. W ust. 3 art. 14 wyraźnie jest mowa o określeniu wysokości zgłoszonego roszczenia.

Apelacja jest bezzasadna w części dotyczącej rozstrzygnięcia o odsetkach od kwoty 30.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, bowiem o kwotę taką powód rozszerzył powództwo w piśmie procesowym z dnia 11.10.11 r. (k. 333), wysłanym przez Sąd na adres pełnomocnika pozwanego w dniu 20.10.11 r. (k. 333), a otrzymanym przez pozwanego – jak wynika z zawartej w odpowiedzi na apelację informacji pozwanego – w dniu 2.11.2011 r. (k. 369)

Pozwany przed datą wyrokowania w dniu 14.11.2011r. przez Sąd I instancji nie opóźnił się z zapłatą kwoty 30.000 zł. skoro w dacie wyrokowania przez Sąd I instancji nie upłynął jeszcze 14 dniowy termin wynikający z przytoczonych wyżej przepisów art. 14 ust. 1 i 2 cyt. ustawy z dnia 22 maja 2003 r., liczony od daty doręczenia pozwanemu w dniu 2.11.2011 r. pisma rozszerzającego powództwo o tą kwotę.

Rozważeniu podlega w dalszej kolejności zasadność apelacji w zakresie rozstrzygnięcia o odsetkach od kwoty 90.000 zł. zadośćuczynienia, żądanej w pozwie oraz od żądanej kwoty odszkodowania: 73.743,08 zł.

Materiał dowodowy zebrany w sprawie pozwala na ustalenie, że przed datą wezwania pozwanego przez powoda, pismem z dnia 29.09.2009 r., do zapłaty kwoty 164.273,08 zł. tytułem zadośćuczynienia (90.000 zł.) i odszkodowania (74.273,08 zł.) – karta 70 akt, powód zawiadomił pozwanego o szkodzie. Fakt ten potwierdzają pisma pozwanego do powoda z dnia 26.02.2009 r. i 17.04.2009 r. (karta 69; karta 68). W piśmie z 26.02.2009 r. pozwany poinformował powoda o prowadzeniu postępowania wyjaśniającego, skierowaniu pisma do Sądu Rejonowego w Świeciu, a w piśmie z 17.04.2009 r. poinformował powoda, że nie znalazł podstaw do uznania swojej odpowiedzialności; że postępowanie w sprawie nie jest zakończone, a ubezpieczony nie przyznaje się do winy.

Brak jest natomiast podstaw do ustalenia, że zgłoszenie pozwanemu szkody przez powoda nastąpiło telefonicznie w podawanej przez powoda w apelacji dacie: 28.01.2009 r., co mają potwierdzać akta szkodowe.

Powód datę: „28.01.2009 r.” jako datę telefonicznego zgłoszenia szkody podał po raz pierwszy w apelacji. Nie wnioskował też w toku sporu przed Sądem I instancji dowodu z akt szkodowych pozwanego.

Powód zatem wykazał jedynie, że w styczniu/lutym 2009 r. przed datą: 26.02.2009 r. (data pisma pozwanego skierowanego do powoda) zgłosił pozwanemu szkodę, przy czym nie wykazał dokładnej daty tego zgłoszenia, a przede wszystkim nie wykazał, jakie w zgłoszeniu tym określił roszczenia wobec pozwanego oraz w jakiej wysokości.

Skoro nie wykazał powód, że już w dniu 28.01.2009r. zgłosił pozwanemu sprecyzowane żądanie zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 90.000 zł. i odszkodowania w kwocie 73.743,08 zł. – to brak jest podstaw aby twierdzoną na etapie apelacji datę: 28.01.2009 r. zgłoszenia szkody pozwanemu przyjmować jako datę, od której rozpoczął bieg terminu do zapłaty.

Na stronach sporu spoczywa ciężar twierdzeń faktycznych i wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd nie ma obowiązku dopuszczenia dowodu nie wskazanego przez stronę (porównaj art. 232 k.p.c.). Z niczego nie wynika też, aby powód w toku postępowania przed Sądem I instancji nie mógł zgłosić twierdzeń faktycznych co do dokładnej daty telefonicznego zgłoszenia szkody pozwanemu oraz co do zgłoszonych telefonicznie pozwanemu roszczeń i wysokości tych roszczeń.

Zwrócić też uwagę należało, że porównanie twierdzonej przez powoda na etapie apelacji daty telefonicznego zgłoszenia pozwanemu szkody: 28.01.2009r. z datami niektórych poniesionych przez powoda kosztów, związanych z leczeniem, a objętych żądaniem odszkodowawczym powoda (np. koszt konsultacji medycznej z 2.04.2009 r. w kwocie 100 zł., koszt badania (...) z 4.08.2009 r. w kwocie 440 zł. – prowadzić musi do wniosku, że zgłoszenie telefoniczne pozwanemu szkody nie mogło co do wysokości (o ile było sprecyzowane) pokrywać się z pisemnym wezwaniem do zapłaty z dnia 29.09.2009 r.

Stanowczo stwierdzić należy, że pozwany z refundacją np. kosztów badania (...) kręgosłupa powoda, wykonanego 4.08.2009 r., objętego żądaniem pozwu (k. 4-5) nie mógł pozostawać w opóźnieniu już od dnia 28.02.2009 r. (data początkowa biegu odsetek postulowana przez apelującego)

W świetle powyższych uwag, pozostaje do rozważenia – w płaszczyźnie daty początkowej opóźnienia pozwanego w spełnieniu świadczenia pieniężnego – wezwanie do zapłaty kwoty 164.273,08 zł. z dnia 29.09.2009 r. (karta 70).

W wezwaniu do zapłaty z 29.09.2009 r. powód sprecyzował roszczenia co do wysokości. Pozew (poza kwotą 30.000 zł., o którą rozszerzył powód powództwo) obejmował roszczenia ujęte w wezwaniu z dnia 29.09.2009r.

Przepis art. 817 § 2 k.c. nie upoważnia ubezpieczyciela do zaniechania prowadzenia postępowania likwidacyjnego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego dotyczącego wypadku komunikacyjnego, w którym uczestniczył kierowca ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej (tak SN w wyroku z 10.01.2000 r. III CKN 1105/98 – OSNC 2000 7-8/134). Ubezpieczyciel – jak stwierdził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanej wyżej tezy wyroku – nie może biernie odczekiwać na wynik postępowania karnego dotyczącego zdarzenia wywołującego odpowiedzialność ubezpieczeniową, a jeżeli tak postąpi, to narazi się na odpowiedzialność wobec wierzyciela za zwłokę w wykonaniu zobowiązania.

Dodać należy, że do zaniechania, o którym mowa wyżej nie upoważniają ubezpieczyciela również przepisy art. 14 cyt. wyżej ustawy z dnia 22 maja 2003 r.

Pozwany nie wykazał w toku sporu przed Sądem I instancji; ani w postępowaniu apelacyjnym, aby nie był w stanie przeprowadzić postępowania likwidacyjnego szkody we własnym zakresie, bez zbędnej zwłoki, z zachowaniem interesu wierzyciela (art. 354 § 1 k.c. i art. 355 § 2 k.c.), w tym w zakresie ustalenia winy sprawcy wypadku.

Działalność ubezpieczeniowa ma charakter profesjonalny i należy przyjąć, że zakład ubezpieczeń jest w stanie sprawnie przeprowadzić postępowanie likwidacyjne we własnym zakresie, korzystając z wyspecjalizowanej kadry oraz – w razie potrzeby – z pomocy rzeczoznawców (por. art. 355 § 2 k.c.).

Okoliczność, że sprawca wypadku komunikacyjnego, w którym powód odniósł obrażenia, odpowiadając w piśmie z dnia 6 lutego 2009 r. na wezwanie pozwanego nie przyznał się do spowodowania wypadku (co podnosił pozwany w odpowiedzi na pozew – k. 80) nie jest wystarczająca do przyjęcia, że pozwany wykazał w sporze, że nie był w stanie we własnym zakresie przeprowadzić postępowania zmierzającego do ustalenia swojej odpowiedzialności za szkodę.

Pozwany również nie zaoferował dowodu z akt szkodowych, nie wykazał czy i jakie działania – oprócz uzyskania stanowiska L. S. (2) z dnia 6 lutego 2009 r. w kwestii jego odpowiedzialności (k. 117-118) – podjął w celu ustalenia swojej odpowiedzialności gwarancyjnej za sprawcę wypadku z 20.07.2007 r.

W powyższych okolicznościach sprawy, gdy w styczniu/lutym 2009 r. pozwany został zawiadomiony przez powoda o szkodzie, a następnie już po bezskutecznym upływie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, został wezwany pismem z dnia 29.09.2009 r. do spełnienia określonych kwotowo roszczeń – za zasadne, w świetle przepisów art. 14 ust. 1 i 2 cyt. ustawy z dnia 22 maja 2003 r., przyjąć należało, że bieg terminu opóźnienia w zapłacie objętych wezwaniem kwot rozpoczął się po upływie 14 dni od daty doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty z dnia 29.09.2009 r.

Przyjmując 7-dniowy termin na obrót pocztowy – doręczenie pozwanemu wezwania do zapłaty z 29.09.2009r., nadanego przez powoda na adres pozwanego w dniu 30.09.2009 r. (k.71) oraz 14-dniowy na zapłatę – odsetki za opóźnienie w zapłacie (art. 481 § 1 k.c.) od kwot: 90.000 zł. oraz 73.743,08 zł. należą się powodowi od dnia 22.10.2009 r.

Sąd I instancji zasądzając odsetki nie wyjaśnił dlaczego przyjął daty ujęte w zaskarżonym wyroku jako daty początkowe opóźnienia pozwanego w zapłacie.

W kwestii odsetek za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za krzywdę stwierdzić też należało, że pogląd przywołany przez pozwanego w odpowiedzi na apelację, iż odsetki od kwoty zadośćuczynienia ustalonej w wyroku winny być naliczane od daty wyrokowania, a nie od dnia zgłoszenia roszczenia, traci na aktualności. Orzeczenia bazujące na takim poglądzie odnosiły się przeważnie do stanów faktycznych, które występowały w szczególnej sytuacji (wysokiej inflacji i wysokich stóp odsetek ustawowych). Aktualnie sytuacja społeczno-gospodarcza jest inna i nie uzasadnia takiego szczególnego traktowania kwestii biegu terminu odsetek. Dlatego też w ostatnim czasie przyjmuje się coraz częściej w judykaturze pogląd, zgodnie z którym zadośćuczynienie, w rozmiarze, w jakim należy się ono wierzycielowi w dniu, w którym dłużnik ma je zapłacić, powinno być oprocentowane z tytułu opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.) od tego dnia, a nie dopiero od daty zasądzenia zadośćuczynienia. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r. II CKN 725/98, OSNC 2000 nr 9, poz. 158, z dnia 8 sierpnia 2001 r. I CKN 18/99, OSNC 2002 nr 5, poz. 64; z dnia 30 stycznia 2004 r. I CK 131/03, OSNC 2005 r. nr 2, poz. 40 i z dnia 16 lipca 2004 r., I CK 83/04, Monitor Prawniczy 2004 nr 16 s. 726). Obecnie funkcja kompensacyjna odsetek znów przeważa nad ich funkcją waloryzacyjną. W tej sytuacji zasądzenie odsetek od daty wyrokowania prowadziłoby w istocie do ich umorzenia za okres sprzed daty wyroku i byłoby nieuzasadnionym uprzywilejowaniem dłużnika, co mogłoby skłaniać do jak najdłuższego zwlekania z opóźnionym świadczeniem pieniężnym, w oczekiwaniu na orzeczenie sądu znoszące obowiązek zapłaty odsetek za wcześniejszy okres (porównaj uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2011 r. I PK 145/10).

Z mocy art. 386 § 1 k.p.c. zaskarżony wyrok podlegał zmianie w punkcie 3. poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda ustawowych odsetek

- od kwoty 90.000 zł. za okres od dnia 22.10.2009 r. do dnia 14.11.2011 r.
- od kwoty 73.743,08 zł. za okres od dnia 22.10.2009r. do dnia 27.09.2011 r.,

a więc za okres bezzasadnie pominięty przez Sąd I instancji.

Dalej idącą apelację należało oddalić jako bezzasadną w oparciu o art. 385 k.p.c.

Powód wygrał sprawę w postępowaniu apelacyjnym z 63% (skapitalizowane odsetki ustawowe od kwot: 90.000 zł i 73.743,08 zł za okres opóźnienia w zapłacie bezzasadnie pominięty przez Sąd I instancji wynoszą: 42.685,88 zł.), a przegrał w 37%. Przy stosunkowym rozdzieleniu kosztów postępowania apelacyjnego powodowi należy się tytułem zwrotu tych kosztów kwota 702 zł. (art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c.).